

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

46102

Aşağıda belirtilen sorularımın, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.06.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

2026 Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) 2 milyonun üzerinde aday başvurmuştur. Her yıl milyonlarca genç yükseköğretime erişebilmek amacıyla sınava girmekte, yükseköğretim kurumları için önemli miktarda kamu kaynağı kullanılmaktadır. Buna karşın üniversite mezunlarının ne kadarının istihdama katılabildiği, kaçının eğitim aldığı alanda çalıştığı ve elde edilen eğitimin ekonomik karşılığının ne ölçüde alınabildiği hususları kamuoyu açısından açıklığa kavuşturulması gereken konular arasında yer almaktadır.

Yükseköğretim planlamasının amacı yalnızca öğrenci yerleştirmek ve mezun vermek değil, ülkenin insan kaynağı ihtiyacını karşılamak, gençlerin meslek sahibi olmasını sağlamak ve nitelikli istihdamı artırmaktır. Bu nedenle üniversite kontenjanlarının belirlenmesinde mezun istihdamı, iş gücü piyasasının ihtiyaçları ve mezunların gelir durumlarının dikkate alınıp alınmadığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 42'nci maddesinde eğitim hakkı, 49'uncu maddesinde ise çalışma hakkı güvence altına alınmıştır.

Bu bağlamda;

1. Son 10 yılda YKS'ye giren, herhangi bir yükseköğretim programına yerleşen ve mezun olan öğrenci sayıları yıllara göre kaçtır?
2. Üniversite ve bölüm kontenjanları belirlenirken iş gücü piyasasının ihtiyaçları, sektörel istihdam projeksiyonları ve mezun istihdam verileri dikkate alınmakta mıdır?
3. Son 10 yılda lisans ve ön lisans programlarından mezun olanların kaçının herhangi bir işte istihdam edildiği tespit edilmiştir?
4. Son 10 yılda mezun olanların kaçının eğitim aldığı bölüm veya meslek alanıyla doğrudan ilişkili bir işte çalıştığı tespit edilmiştir?
5. Son 10 yılda mezun olanların kaçının mezuniyetinden sonraki ilk iki yıl içerisinde herhangi bir istihdama erişemediği tespit edilmiştir?
6. Bakanlığınız, YÖK, TÜİK, SGK veya ilgili kamu kurumları tarafından üniversite mezunlarının gelir düzeylerine ilişkin düzenli bir takip ve değerlendirme çalışması yapılmakta mıdır?
7. Yapılmakta ise yükseköğretim mezunlarının kaçının asgari ücretin altında gelir elde ettiği, kaçının asgari ücret düzeyinde gelir elde ettiği ve kaçının asgari ücretin üzerinde gelir elde ettiği tespit edilmiştir?
8. Yükseköğretim mezunlarının kaçının asgari ücretin iki katı ve üzerinde gelir elde ettiği belirlenmiştir?

9. Son 10 yılda mezunlarının istihdam oranı düşük olduğu halde kontenjanı artırılan bölüm veya program sayısı kaçtır?
10. Son 10 yılda mezunlarının önemli bir bölümünün kendi eğitim alanı dışında çalıştığı tespit edilen bölüm veya programlar hangileridir?
11. Yükseköğretim planlaması, mezun istihdamı ve iş gücü piyasası arasındaki uyuma ilişkin son 10 yılda herhangi bir etki analizi, performans değerlendirmesi veya kurumsal inceleme yapılmış mıdır? Yapılmış ise ulaşılan sonuçlar nelerdir?
12. Yapılan değerlendirmelerde mezun sayısı ile istihdam imkanları arasında uyumsuzluk tespit edilmiş ise bu durumun giderilmesine yönelik hangi tedbirler alınmıştır?
13. Üniversite eğitimi için ayrılan kamu kaynaklarının etkin kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi amacıyla mezunların istihdam ve gelir durumlarını esas alan herhangi bir izleme ve değerlendirme sistemi bulunmakta mıdır?
14. Mezun istihdamı, gelir düzeyi ve iş gücü piyasası ihtiyaçları dikkate alınarak üniversite kontenjanlarının yeniden planlanmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?